

Homília pápeža pri Urbi et Orbi: Víťazné zbrane sú modlitba a tichá služba,

Vatikán 27. marca 2020

Stovky miliónov katolíckych veriacich celého sveta, a nielen oni, sa v piatok 27. marca o 18. hodine spojili prostredníctvom médií v modlitbe so Svätým Otcom Františkom, aby vyprosovali zastavenie pandémie Covid-19. Svätý Otec viedol modlitbu na prázdnom námestí sv. Petra a eucharistickú poklonu pod priečelím baziliky za mierneho mrholenia.

Modlitba sa začala počúvaním Božieho slova z Markovho evanjelia o Ježišom utíšení búrky na jazere. Pápež František sa potom prihovoril v homílii. Pred priečelím Baziliky si potom uctil starobylú ikonu Panny Márie Salus populi romani prinesenú z Baziliky Santa Maria Maggiore a kríž s Kristom v životnej veľkosti z Kostola sv. Marcela. Nasledovala eucharistická poklona pred vystavenou Sviatosťou oltárnou v priestore vstupného átria baziliky.

Plné znenie homílie pápeža Františka

(Mk 4, 35-41)

„Keď sa zvečerilo“ (Mk 4, 35). Tak sa začína evanjelium, ktoré sme práve počuli. Už cez niekoľko týždňov sa zdá, že zostúpila noc. Husté temnoty zahalili naše námestia, cesty a mestá; zmocnili sa našich životov a naplnili všetko ohlušujúcim tichom a ničivou prázdnotou, ktorá paralyzuje chod všetkých vecí. Cítiť to vo vzduchu, vidíme to v gestách, hovoria to naše pohľady. Ocitli sme sa tu ustráchaní a stratení. Ako učeníci v evanjeliu, aj nás strhla nečakaná zlovestná víchrica. Uvedomili sme si, že sa nachádzame na tej istej loďke, všetci krehkí a dezorientovaní, no na druhej strane aj dôležití a nevyhnutní; všetci povolani veslovať spoločne, všetci odkázaní navzájom sa posilňovať. Na tejto loďke... sme všetci. Ako učeníci, ktorí hovoria jedným hlasom a ustráchané volajú „Sme stratení, hynieme!“ (v. 38), aj my sme si uvedomili, že nemôžeme ísť každý svojou cestou, ale iba spoločne.

Je ľahké nájsť sa v tomto evanjeliom rozprávaní. Čo je aj pre nás ťažké, je pochopiť Ježišovo správanie. Kým učeníci sú pochopiteľne vystrašení a bezradní, on je na poduške v zadnej časti lode, ktorá sa potápa ako prvá. A čo robí? Napriek rozruchu pokojne spí, v dôvere odovzdaný Otcovi – a je to jediný raz, keď Ježiša vidíme v evanjeliách spať. Keď ho potom zobudia a on upokojí vietor a vlny, na učeníkov sa obracia vyčítavým tónom: „Čo sa tak bojíte?! Ešte stále nemáte vieru?“ (v. 40).

Snažme sa pochopiť ho. V čom spočíva nedostatok viery učeníkov, ktorá je v protiklade s Ježišovou dôverou? Neprestali veriť v neho, ved' preto ho budia. Ale

pozrime, ako sa naňho obracajú: „Učiteľ, nedbáš o to, že hynieme?“ (v. 38). Nedbáš: myslia si, že Ježiš sa o nich nezaujíma, že sa o nich nestará. Medzi nami, v našich rodinách jednou z vecí, ktorá nám veľmi ťažko padne je počuť ako nám niekto povie: „Nezáleží ti na mne?!“. Sú to slová, ktoré rania a v srdci sa rozpúta búrka. Isto bodli aj Ježiša. Ved' nikomu tak na nás nezáleží, ako práve jemu. Vskutku, len čo sa naňho obrátia, zachraňuje svojich bezradných učeníkov.

Búrka odhaľuje našu zraniteľnosť a objavuje tie falošné a povrchné istoty, na ktorých sme si postavili naše agendy, naše plány, naše zvyky a priority. Ukazuje nám, ako sme nechali uspaté a opustené to, čo živí, podporuje a dáva silu nášmu životu a nášmu spoločenstvu. Búrka vynáša na svetlo všetky tie zámery „zabaliť“ a dať do zabudnutia to, čo živilo dušu našich národov. Odhaľuje všetky snahy uspať sa zdanlivo „zachraňujúcimi“ zvykmi, neschopnými oprieť sa o naše korene a dať zaznieť pamäti našich starcov, zbavujúc sa tak imunity, nevyhnutnej, aby sme mohli čeliť nepriazni.

Búrkou opadla fasáda tých stereotypov, ktorými sme zakrývali naše „ego“, neustále ustarostení o náš imidž; a odhalila sa opäť tá (požehnaná) spoločná príslušnosť, z ktorej sa nemôžeme vymknúť: že sme navzájom bratia.

„Čo sa tak bojíte?! Ešte stále nemáte vieru?“ Pane, tvoje slovo dnes večer tne do živého a týka sa nás, všetkých. V tomto našom svete, ktorý ty miluješ viac než my, sme napredovali plnou rýchlosťou a cítili sa silní a schopní na všetko. Lakomí po zárobku, nechali sme sa pohltiť vecami a vyčerpať náhlením. Nezastavili sme sa pred tvojimi výzvami, nepohli nami vojny a planetárne nespravodlivosti, nepočuli sme volanie chudobných a našej ťažko chorej planéty. Napredovali sme bezohľadne a mysleli sme si, že navždy zostaneme zdraví na chorom svete. Teraz, keď sa nachádzame na rozbúrenom mori, voláme k tebe: „Zobud' sa, Pane!“

„Čo sa tak bojíte?! Ešte stále nemáte vieru?“ Pane, obraciaš sa na nás s výzvou, výzvou po viere. Čo nie je len veriť, že jestvuješ, ale prísť k tebe a s dôverou sa ti odovzdať. Cez túto pôstnu dobu zaznieva tvoja naliehavá výzva: „Zmeňte sa!“, „Obráťte sa ku mne celým svojím srdcom“ (Joel 2, 12). Voláš nás, aby sme prijali tento čas skúšky ako čas rozhodnutia sa. Nie je to čas tvojho súdu, ale nášho súdu: čas vybrať si, čo stojí za to a čo sa pomíňa, rozoznať, čo je nevyhnutné od toho, čo nie je. Je to čas presmerovať náš život k tebe, Pane, a k druhým. A môžeme pritom pozerieť na toľkých našich spolupútnikov, ktorí zareagovali v čase strachu a darovali svoj život. Je to účinná sila Ducha rozliata a stvárnená do rôznych podôb sebadarovania. Je to život Ducha, ktorý je schopný zachrániť, oceniť a ukázať, ako naše životy udržiavajú bežní ľudia – na ktorých sa obyčajne zabúda – ktorí sa neobjavujú na titulkách novín a časopisov ani na veľkých pódiiach posledného show, ale bezpochyby práve oni dnes píšu rozhodujúce udalosti našich osudov: lekári, zdravotné sestry, zamestnanci supermarketov, upratovačky, opatrovatelky, prepravcovia, poriadkové služby, dobrovoľníci, kňazi, rehoľné sestry a toľkí iní, ktorí pochopili, že nikto sa nezachráni sám. Zoči-

voči utrpeniam, kde sa meria opravdivý rozvoj našich národov, objavujeme a zakúšame Ježišovu veľkňazskú modlitbu „aby všetci boli jedno“ (porov. Jn 17, 21). Koľkí ľudia každý deň prejavujú trpezlivosť, šíria nádej a snažia sa nezasievať paniku, ale spoluzodpovednosť. Koľkí otcovia, matky, starí rodičia či učitelia ukazujú našim deťom malými a každodennými gestami, ako čeliť a prechádzať krízou prispôbením svojich zvykov, povznášať zrak a podnecovať modlitbu. Koľkí ľudia sa modlia, obetujú a prihovárajú za dobro všetkých. Modlitba a tichá služba – toto sú naše víťazné zbrane.

„Čo sa tak bojíte?! Ešte stále nemáte vieru?“ Počiatkom viery je uvedomiť si, že potrebujeme spásu, záchranu. Nevystačíme si sami, sami sa topíme: potrebujeme Pána ako dávní námorníci potrebovali hviezdy. Pozvime Ježiša do lodiek nášho života. Zverme mu naše strachy, aby ich on premohol. Tak ako učeníci, aj my zakúsime, že s ním na palube sa nejde ku dnu. Pretože toto je Božia sila: obrátiť na dobro všetko, čo sa nám prihodí, aj keď sú to zlé veci. On utišuje naše búrky, pretože s Bohom život nikdy nezomiera.

Pán nás oslovuje a uprostred našej búrky nás pozýva prebudiť a aktivovať solidaritu a nádej, schopné dať istotu, oporu a zmysel týmto hodinám, v ktorých sa zdá, že všetko sa potápa. Pán sa prebúdzá, aby prebudil a oživil našu veľkonočnú vieru. Máme predsa kotvu: v jeho kríži sme boli zachránení. Máme kormidlo: v jeho kríži sme boli vykúpení. Máme nádej: v jeho kríži sme boli uzdravení a objatí, aby nás nikto a nič neodlúčilo od jeho vykupiteľskej lásky. Uprostred izolácie, v ktorej trpíme nedostatkom citových prejavov a stretnutí a zakúšame ako nám chýbajú toľké veci, vypočujme si ešte raz zvesť, ktorá je našou záchranou: vstal z mŕtvych a žije medzi nami! Pán nás zo svojho kríža vyzýva, aby sme našli život, ktorý na nás čaká, vnímali tých, ktorí sa na nás obracajú, aby sme posilňovali milosť, ktorá v nás prebýva, uvedomovali si ju a motivovali sa ňou. Neuhasme ten tlejúci knôt (porov. Iz 42, 3), ktorý nikdy neochorie, a umožnime mu znova zapáliť nádej.

Objat' jeho kríž znamená nájsť odvahu objat' všetky protivenstvá terajšej doby, zanechať na chvíľu náš zhon po všemohúcnosti a vlastníctve, aby sme dali priestor tvorivosti, ktorú je schopný vzbudiť iba Duch Svätý. Znamená to nájsť odvahu otvárať priestory, kde sa všetci budú môcť cítiť ako povolání a umožniť nové formy pohostinnosti, bratstva a solidarity. V jeho kríži sme boli spasení, aby sme prijali nádej a umožnili, aby ona posilňovala a udržiavala všetky možné spôsoby a cesty, ktoré nám môžu napomôcť chrániť sa a chrániť druhých. Objímme Pána, aby sme objali nádej: toto je sila viery, ktorá oslobodzuje od strachu a vlieva nádej.

„Čo sa tak bojíte?! Ešte stále nemáte vieru?“ Drahí bratia a sestry, z tohto miesta, ktoré nám pripomína skalopevnú vieru Petra, v dnešný večer by som vás všetkých chcel zveriť Pánovi na príhovor jeho Matky, spásy svojho ľudu,

morskej hviezdy v tejto búrke. Z tejto kolonády, ktorá objíma Rím a celý svet nech zostúpi na vás ako objatie útechy Božie požehnanie. Pane, požehnaj svet, daj zdravie telám a posilu srdciam. Žiadaš nás, aby sme sa nebáli. Ale naša viera je slabá a my sme bojzliví. Avšak ty, Pane, nenechaj nás napospas búrke.

Zopakuj aj nám: „Vy sa nebojte!“ (Mt 28, 5). A my, spolu s Petrom „na teba zložíme všetky naše starosti, lebo ty sa o nás staráš“ (porov. 1 Pt 5, 7).

-

Preložil: Marián Gavenda / Slovenská redakcia VR

Zdroj: <https://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20200327045>